

бисери и скъпоценни камъни. Царетъ Иванъ Асѣнъ II и Светиславъ носѣли полукълбообразни корони съ топка на върха; царь Михаилъ I — назъбена, царь Михаилъ III — единъ видъ шлемъ; а царь Срацимиръ — проста шапка безъ бисери⁹⁷. Въ ватиканския ржкописъ на българския прѣводъ на манасиевата лѣтописъ царь Иванъ Александъръ е изобразенъ въ царското си облѣкло и съ корона на главата, която има видъ на полукълбо, раздѣлено на шестъ части съ гребенъ на върха и съ бисерни висулки отъ странитѣ.

Багреница. Багреницата (*порфиръ*) била дълга до земята дреха, която се намѣтала. Тя била пѣстро и съ злато тъкано облѣкло, което било украсено съ бисери и скъпоцѣнни камъни на шията, ржкавитѣ и крайщата⁹⁸. За багреницата на царь Петра I се споменува въ житието иа св. Иванъ Рилски⁹⁹. Царь Борисъ III, облѣченъ съ свѣтлож багреницѣж се явилъ и прѣдсѣдателствувалъ на събора, които билъ свиканъ противъ богомилитѣ¹⁰⁰.

Скиптъръ. Скиптърътъ сжщо билъ знакъ на царското достоинство. Въ изображенията на българскитѣ царе на монетитѣ тѣ въ дѣсната си ржка държатъ скиптъръ. Той билъ кжсъ отъ пояса до главата и снабденъ на върха съ кръстъ и отдолу съ топка. Папа Иннокентий III изпратилъ на царь Калояна кралски скиптъръ¹⁰¹. За царския скиптъръ на българскитѣ владѣтели се споменува и въ Орѣховския хрисовулъ.

Поясъ. Поясътъ билъ скъпоцѣненъ пурпуровъ платъ, който билъ украсенъ и накитенъ съ скъпоцѣнни ка-

⁹⁷ Илиевъ Ат. Т. Бълг. нумизматика Мсб. I, 97—134.

⁹⁸ Иречекъ К. История на българитѣ, 487.

⁹⁹ Гласник, XXII, 281.

¹⁰⁰ Раковски Г. С. О Асѣню първому, 49.

¹⁰¹ Theiner. I, 31.